

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Πραγματικός μεσίτης προς τον Θεό είναι η Εκκλησία Του (τόσο ως στρατευόμενη επί γης, όσο και ως θριαμβεύουσα εν Ουρανών), που είναι το σώμα του Χριστού παρατεινόμενο εις τους αιώνες. Χριστός και Εκκλησία είναι πλέον ένα σώμα, δια της ενσαρκώσεως, θυσίας και αναστάσεως του Κυρίου. «Σας βεβαιώνω», διδάσκει ο Ιησούς, «πως ό,τι κρατήσετε ασυγχώρητο στη γη, θα είναι ασυγχώρητο και στον Ουρανό. Και ό,τι συγχωρήσετε στη γη, θα είναι συγχωρημένο και στον Ουρανό» (Ματθ. 18,18). Δια μέσου δηλαδή του μυστηρίου της ιεράς εξομολογήσεως συγχωρούνται άπασες οι αμαρτίες των ανθρώπων και αυτό είναι πλέον το σωτήριο φάρμακο προς την ανθρωπότητα, που πριν τον ερχομό του Κυρίου δεν γνώριζε τι να κάνει για να απομακρύνει τις τύψεις και ενοχές, οι οποίες ως ασήκωτο βάρος έπεφταν στους ώμους και ιδίως την καρδιά των ανθρώπων όπου γης.

Όλες οι ευεργεσίες του Θεού προκύπτουν διότι, κατά πως λέγει και πάλι ο Χριστός, «όπου είναι συναγμένοι δύο ή τρεις στο όνομά μου, εκεί είμαι κι εγώ ανάμεσά τους» (Ματθ. 18,20). Η ενότητα των πιστών εν τη Εκκλησία εγγυάται και τη σωτηρία μας, όπως επισημαίνει δηλαδή ο Θεάνθρωπος. Η Εκκλησία ουδέποτε λαθεύει, ουδέποτε εκπίπτει, όπως ισχυρίζονται ψευδώς οι αιρετικοί, αφού είναι «ο στύλος και το θεμέλιο της αληθείας» (Α΄ Τιμ. 3,15), και το άγιο Πνεύμα οδηγεί αυτήν «εις πάσαν την αλήθειαν» (Ιω. 16,13). Ακόμη, λέγει ο Ιησούς, ότι «οι πύλες του άδη δεν θα μπορέσουν να την εκμηδενίσουν» (Μθ. 16,18). Και μας βεβαιώνει ότι κάποτε ο σημερινός κόσμος θα πάψει να υπάρχει, τα λόγια Του όμως ποτέ (Μθ. 24,35). Με άλλα λόγια, ο απόστολος Ιούδας επισημαίνει ότι «η πίστη μια για πάντα παραδόθηκε στον λαό του Θεού» (Ιούδα 3).

Μια φορά που ο Ιησούς μιλούσε στους μαθητές Του για την μεγάλη αξία της συγχωρήσεως των αδελφών μας, τους περιέγραψε περίφημα με μια παραβολή τι σημαίνει μακροθυμία και συχώρηση [Παραβολές του Χριστού: διηγήσεις και μικρές ιστορίες από την καθημερινή ζωή, που περιέχουν, και διδάσκει μέσω αυτών ο Ιησούς, υψηλές κοινωνικές, πνευματικές και υπαρξιακές αλήθειες]:

Η βασιλεία των ουρανών, τους είπε [των ουρανών λέγει ο Κύριος, και όχι βασιλεία της γης, όπως εσφαλμένα διδάσκουν οι μάρτυρες του Ιεχωβά] μοιάζει με έναν βασιλιά που θέλησε να του αποδώσουν λογαριασμό οι δούλοι του [εδώ βασιλιάς όλης της Δημιουργίας είναι ο πλάστης του σύμπαντος Θεός, που ζητάει λογαριασμό από τους ανθρώπους, ήτοι ψάχνει για τα καλά έργα που οφείλουν να πράξουν όλοι οι άνθρωποι, και αποδίδει 'εκάστω κατά τα έργα αυτού', είτε αμέσως μετά θάνατον είτε στην Δευτέρα Αυτού Παρουσία]. Μόλις άρχισε να κάνει το λογαριασμό [με τη βοήθεια των αγίων αγγέλων, των αξιωματούχων του Ουρανού και προστατών των πιστών στη γη], του φέρανε κάποιον που όφειλε δέκα χιλιάδες τάλαντα (μεγάλο για την εποχή ποσό). Επειδή δεν μπορούσε ο δούλος να τα επιστρέψει [εννοείται ότι ο βασιλιάς της συγκεκριμένης παραβολής έδωσε ευκαιρίες ώστε να καταφέρει ο δούλος εκείνος να βρει το χρωστούμενο ποσό, σύμφωνα με το αγιογραφικό «ο Θεός θέλει όλοι οι άνθρωποι να σωθούν και να γνωρίσουν σε βάθος την αλήθεια» (Α΄ Τιμ. 2,4)], ο κύριός του διέταξε να πουλήσουν τον ίδιο, τη γυναίκα του, τα παιδιά του κι όλα τα υπάρχοντά του και να

του δώσουν το ποσό από την πώληση [ίσχυε τότε σε μεγάλη κλίμακα η αγοραπωλησία δούλων].

Ο δούλος τότε έπεσε στα πόδια του, τον προσκυνούσε κι έλεγε: «Δείξε μου μακροθυμία και θα σου δώσω όλα τα χρέη μου πίσω». Τον λυπήθηκε λοιπόν ο κύριός του εκείνον τον δούλο [δούλος στην εκκλησιαστική πλέον ζωή σημαίνει πραγματικά ελεύθερος άνθρωπος. Ελεύθερος από πάθη, κακίες και αρνητικά συμφεροντολογικές πολιτικές] και τον άφησε να φύγει, του χάρισε μάλιστα και το χρέος [ο Θεός μάς απελευθερώνει από τη δυσβάστακτη αμαρτία και κακομοιριά με τη συγχώρηση των αμαρτημάτων δια του μυστηρίου της μετανοίας, εκείνων που πραγματικά και οικεία βουλήσει το επιθυμούν].

Βγαίνοντας όμως έξω ο ίδιος δούλος, βρήκε έναν από τους συνδούλους του, που του όφειλε μόνο εκατό δηνάρια (μικρό ποσό). Τον έπιασε και τον έσφιγγε να τον πνίξει, λέγοντάς του: «Ξόφλησέ μου αυτά που μου χρωστάς» [η κακία σε όλο της το μεγαλείο. Ο κακός δούλος δεν πήρε κανένα καλό μάθημα από την άκρα επιείκεια του αφέντη του, και επομένως δεν του άξιζε η ανώτερη μεταχείριση του κυρίου του]. Ο συνδούλος του (συνάδελφος στην υπηρεσία του άρχοντα) έπεσε τότε στα πόδια του και τον παρακαλούσε: «Δείξε μου μακροθυμία, και θα σου τα ξεπληρώσω». Εκείνος όμως δεν δεχόταν, αλλά πήγε και τον έβαλε στη φυλακή, ώσπου να ξεπληρώσει ό,τι του χρωστούσε [άκαρδες ενέργειες που συναντάμε στην καθημερινή ζωή, όπου η απομάκρυνση της ευσπλαχνίας και η έλλειψη ανθρωπιάς και αγάπης αποδιώχνει το έλεος και τη Χάρη του Θεού από εκείνους που πράττουν με παρόμοιο τρόπο].

Όταν το είδαν αυτό οι συνδούλοι του, λυπήθηκαν πάρα πολύ [κατά τον ίδιο τρόπο οφείλουμε και εμείς να συντρέχουμε και να ενδιαφερόμαστε έμπρακτα για τους πλησίον και αδελφούς μας που υποφέρουν ή αδικούνται], και πήγαν και διηγήθηκαν στον κύριό τους όλα όσα έγιναν [η προσευχή μας και οι ενέργειες υπέρ των αδυνάτων να είναι στο πρόγραμμά μας]. Τότε ο κύριος τον κάλεσε και του λέει: «Κακέ δούλε, σου χάρισα όλο εκείνο το χρέος, επειδή με παρακάλεσες» [οι μεσιτείες μάλιστα της Θεοτόκου και των αγίων προς τον Θεό, όπως διαπιστώνουμε από την Παλαιά, την Καινή Διαθήκη και από την Παράδοση της Εκκλησίας, κάνουν θαύματα και αναστέλλουν σε πολλές περιπτώσεις την δίκαιη τιμωρία, ήτοι το να φυγαδευτεί μακριά από τα ανθρώπινα η θεία Δύναμη, Δόξα και ευεργεσία του Θεού (βλ. Έξ. 32,11/ Αρ. 14,19/ Α΄ Βασιλ. (Σαμουήλ) 7,8/ 12,23/ Γ΄ Βασιλ. 11,12/ Ιώβ 42,8/ Αποκ. 5,8/ 8,3)].

«Δεν έπρεπε κι εσύ να σπλαχνιστείς το σύνδουλό σου, όπως κι εγώ σπλαχνίστηκα εσένα;» [όπως μας ευεργετεί ο Θεός χωρίς να το αξίζουμε, έτσι να δείχνουμε ευγνωμοσύνη και ευχαριστία στους συνανθρώπους μας, όχι την χειρότερη συμπεριφορά που είναι η ιδιοτέλεια και αγένεια, δηλαδή η αχαριστία]. Και οργισμένος τον παρέδωσε στους βασανιστές, ώσπου να ξεπληρώσει όσα του χρωστούσε. Έτσι θα κάνει και σε σας ο ουράνιος Πατέρας μου, καταλήγει ο Χριστός, αν ο καθένας σας δεν συγχωρεί τα παραπτώματα του αδελφού του μ' όλη του την καρδιά (όχι τυπικά και για το θεαθήναι) (Ματθ. 18,23-35). [Στην προκειμένη περίπτωση η κόλαση (ή κάμινος του πυρός) θα είναι αιώνια (για τους

αμετανόητους) και όχι προσωρινή, σύμφωνα άλλωστε με την Αγία Γραφή και την διδασκαλία της Εκκλησίας (Ησ. 66,24 / Μάρκ. 9,44 / Λουκ. 3,17 / Αποκ. 14,10-11). Ακόμη και ο απ. Πέτρος, πριν την αναγέννησή του εκ Πνεύματος Αγίου, υπέθετε πως το να συγχωρήσει κάποιος τους αδελφούς του έως επτά φορές είναι μεγάλο κατόρθωμα, αφού και οι Φαρισαίοι λ.χ. συγχωρούσαν τους μετανοημένους έως τρεις φορές. Ο Χριστός όμως τού λέγει ότι οφείλουμε να συγχωρούμε τους άλλους «εβδομήντα φορές το επτά», ήτοι απεριόριστα (Μθ. 18, 21-22). Δεν υπάρχουν δηλαδή όρια στη συγνώμη και στην αγάπη.

Το βασικότερο, σύμφωνα με τη χριστιανική διδασκαλία, είναι πως ο πιστός δεν μπορεί να φέρνεται ως αγνώμων απέναντι στο Θεό (που χορηγεί με αφθονία κάθε αγαθό), αλλά να συγχωρεί τους συνανθρώπους του καρδιακά και αληθινά. Διαφορετικά, με ποια δικαιολογία περιμένει απ' τον Θεό να συγχωρήσει τον ίδιο στη καθημερινή του ζωή, αλλά και μετά θάνατον; Ο Θεός συγχωρεί τους ειλικρινά μετανοούντες όταν κι εκείνοι συγχωρούν τους άλλους. Αυτός είναι ο τέλειος πνευματικός κανόνας, αφού είναι αναγκαίο εξάλλου να περάσουμε μέσα απ' το δρόμο των άλλων -εξαρτόμαστε ο ένας από τον άλλο- για να φτάσουμε στην αιώνια ζωή. Όταν δεν αγαπάς τους αδελφούς σου, με τους οποίους σχετίζεσαι και συναλλάσσεσαι μάλιστα ανά πάσα στιγμή, πώς ισχυρίζεσαι ότι αγαπάς τον Θεό που σωματικά δεν βλέπεις καθόλου; (βλ. Α΄ Ιω. 4,20)

Δεν μπορεί κανείς να περιμένει εγωιστικά συγχώρηση από τον Θεό και την προσφορά της αιώνιας ευφροσύνης, αν στην πράξη δεν αποδείξει ότι είναι άξιο παιδί του ουράνιου Πατέρα του, που ανατέλλει τον ήλιο του για καλούς και κακούς, επιτρέπει την τροφή και στέλνει τη βροχή για δικαίους και αδίκους (βλ. Ματθ. 5,45). Όσο κανείς προσπαθεί να αυτοθεωθεί, μακριά από το Θεό και τους άλλους, ή διώκοντας τους άλλους (λίγο ή πολύ), τόσο περισσότερο θεμελιώνει στην άμμο, τεχνολογικά γίνεται επικίνδυνος, βιολογικά θεωρεί τους αδελφούς του προϊόντα προς εκμετάλλευση, τους ανταγωνίζεται γιατί στην ουσία νοιώθει πως απειλείται, φοβάται το θάνατο και ειδωλοποιεί την αμαρτία του, ενώ αυτοτιμωρείται μέσα στην κόλασή του. Προσφέρει τελικά μίσος, κακία, φθόνο, θάνατο.

Είναι καθημερινά διαπιστωμένο ότι η αγνωμοσύνη φανερώνει χαμηλή συμπεριφορά, αγενή ψυχή, ιδιοτέλεια, έλλειψη εκτίμησης και ανθρωπιάς, δυσαρέσκεια και αδιαφορία, χαμηλή ποιότητα ζωής, δυσάρεστη προσωπικότητα, άχαρον πνεύμα. Οι αχάριστοι, πράγματι, δεν έχουν, οικεία θελήσει, Χάρη από το Θεό, ούτε έτσι δείχνουν χάρη και ευεργεσία προς τους άλλους. Είναι δυσάρεστοι και όχι ευχάριστοι προς τους άλλους από προσωπική επιλογή. Ο Χριστός διδάσκει αντίθετα ότι μοναδικός δρόμος για την τελειοποίηση του προσώπου και την αιώνια ευτυχία είναι η αποκατάσταση της σχέσης με το Θεό και η υγιής στάση συγνώμης, συμφιλιώσης, αγάπης και χαράς που επιδεικνύουμε συνεχώς προς τους διπλανούς μας. Αυτός είναι ο δρόμος των αγίων, της ψυχοσωματικής υγείας, της παιδικής απλότητας, της άφεσης των αμαρτιών, της θέωσης και της τελικής εσχατολογικής λύτρωσης.